

**Uchwała Nr XXXIII / 277 / 2017
Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony
z dnia 20 czerwca 2017 roku**

w sprawie: upamiętnienia postaci i organizacji w nazwach ulic Krakowa.

Na podstawie § 3 pkt. 3 lit. j oraz k uchwały nr XCIX/1497/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 12 marca 2014 r., w sprawie organizacji i zakresu działania Dzielnicy III Prądnik Czerwony w Krakowie (Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 27.03.2014 poz. 1839) uchwała, co następuje:

§1

Wnioskuję się do Rady Miasta Krakowa i Prezydenta Miasta Krakowa o uhonorowanie następujących osób w nazwach ulic miasta Krakowa: Bolesława Dziedzica, mjr. Stefana Janusa, o. Józefa Jońca, Andrzeja Kremera, Wojciecha Kotarby, Lotników Polskich, księżnej Marii Dobroniegi, ks. Józefa Mazurka, św. Mikołaja, prof. Kazimierza Polańskiego, królowej Rychczy, prof. Franciszka Sławskiego, prof. Stanisława Urbańczyka gen. Józefa Zająca oraz instytucji – klubu piłkarskiego Zadworzanka za ich zasługi dla Polski, Krakowa i terenów tworzących obecnie Dzielnicę III Miasta Krakowa.

§2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady i Zarządu
Dzielnicy III Prądnik Czerwony

Aniela Dirks

UZASADNIENIE:

Uchwałę podejmuje się zgodnie z kompetencjami Rady Dzielnicy III Prądnik Czerwony, opierając się na wnioskach mieszkańców Dzielnicy III, którzy zgłosili swoje propozycje nowych nazw ulic w trakcie działań dekomunizacyjnych podjętych w stosunku do ulic Emila Dziedzica, Franciszka Kajty i Lucjana Szenwalda.

Krótkie charakterystyki podane w kolejności alfabetycznej:

Bolesław Dziedzic (1909-1985) – polski prawnik, minister w Rządzie RP na uchodźstwie. Przed II wojną światową pracował jako sędzia grodzki w Stryju. W czasie II wojny światowej był członkiem ZWZ. Aresztowany przez władze sowieckie, opuścił ZSRR z Armią Andersa. Walczył w szeregach II Korpusu Polskiego, został ranny i odznaczony Krzyżem Walecznych. Po II wojnie światowej pozostał na emigracji, był działaczem Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji. Był ministrem w trzech rządach londyńskich w latach 70., w 1984 r. został przez Prezydenta RP na uchodźstwie odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Mjr Stefan Janus (1910-1978) był krakowskim pilotem 2. Pułku Lotniczego stacjonującego na lotnisku Kraków - Rakowice i instruktorem w Szkole Orląt w Dęblinie. Walczył w 308. Dywizjonie Myśliwskim Krakowskim w Wielkiej Brytanii, został asem lotniczym - zestrzelił 6 samolotów niemieckich, był dowódcą 1. Polskiego Skrzydła Myśliwskiego, dowodził polskimi dywizjonami w walkach m.in. podczas próbnej inwazji pod Dieppe w 1942 r. Był wysoko oceniany za swoje umiejętności lotnicze i dowódcze. Odznaczano go m.in. Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti

Militari, czterokrotnie Krzyżem Walecznych oraz wysokimi odznaczeniami brytyjskimi. W styczniu 1943 r. dostał się do niemieckiej niewoli i przebywając w obozie jenieckim Stalag Luft 3 w Sagan (Żaganiu) brał udział w przygotowaniach do Wielkiej Ucieczki. Po wojnie pozostał w Wielkiej Brytanii, po śmierci jego prochy sprowadzono do Krakowa i pochowano na cmentarzu Rakowickim.

O. Józef Joniec (1959-2010) – polski duchowny katolicki, zakonnik pijarski, działacz pozarządowy. Pełnił posługę w Krakowie, Hebdowie i od 1990 r. w Warszawie, gdzie był w różnych okresach duszpasterzem, katechetą, wizytatorem katechetycznym, proboszczem parafii i rektorem kolegium pijarskiego. W 1989 r. był inicjatorem, współzałożycielem, propagatorem i długoletnim prezesem Stowarzyszenia Parafiada im. św. Józefa Kalasancjusza, promującą katolickie wychowanie młodzieży w duchu sportu, sztuki i wiary. Był organizatorem wielu imprez i programów edukacyjnych, m.in. Międzynarodowych Parafiad Dzieci i Młodzieży oraz programu Moja Mała Ojczyzna. W 2008 r. zainicjował akcję pod nazwą „Katyń... ocalić od zapomnienia” - zasadzenie 21 857 Dębów Pamięci dla upamiętnienia wszystkich ofiar zbrodni katyńskiej. Został odznaczony: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej i tytułem honorowym „Zasłużony dla Miasta Warszawy”. O. Józef Joniec podczas studiów filozoficzno-teologicznych i formacji w Wyższym Seminarium Duchownym Ojców Pijarów na przełomie lat 70. XX w. oraz podczas posługi duszpasterskiej w parafii Najświętszego Imienia Maryi w II poł. lat 80. XX w. mieszkał na terenie Rakowic w Dzielnicy III Prądnik Czerwony. Zginął w katastrofie smoleńskiej w 2010 r.

Wojciech Kotarba (1955-2009) – współtwórca krakowskich, małopolskich i krajowych struktur NSZZ Solidarność Pracowników Oświaty, długoletni przewodniczący Komisji Międzyzakładowej NSZZ Solidarność Pracowników Oświaty Kraków-Śródmieście, pełnił też ważne funkcje w strukturach regionalnych, charyzmatyczny przewodniczący, oddany ludziom i Solidarności, kochał Boga i Ojczyznę, pracował jako nauczyciel Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Nieśłyszących przy ul. Spadochroniarzy 1.

Andrzej Kremer (1961-2010) - polski prawnik, dyplomata, od 2008 do 2010 r. podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Absolwent II LO w Krakowie i Wydziału Prawa i Administracji UJ. Został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Honorową Bene Merito i ukraińskim Orderem „Za Zasługi” III Stopnia. Zginął w katastrofie pod Smoleńskiem. Jego imieniem nazwano nagrodę ministra spraw zagranicznych „Konsul Roku” nadawaną wyróżniającym się urzędnikom konsularnym. Był mieszkańcem os. Wieczysta w Dzielnicy III Prądnik Czerwony.

Lotnicy Polscy – upamiętniając żołnierzy i pracowników cywilnych Polskich Skrzydeł w 100-lecie Lotnictwa Polskiego, które będzie miało miejsce w październiku 1918 r., gdy lotnisko w Rakowicach stało się pierwszym lotniskiem odradzającej się Rzeczypospolitej.

Księżna Maria Dobroniega (1010/1016-1087) – księżna, ruska księżniczka z dynastii Rurykowiczów, żona księcia Kazimierza Odnowiciela, matka króla Bolesława Szczodrego i księcia Władysława Hermana. Przez okres swojego panowania wspomagała swojego męża w dziele odbudowy kraju i dbała o rozwój Krakowa, jako stolicy Polski, położonej na głównym trakcie do jej rodzinnego Kijowa. Dzięki małżeństwu Kazimierza Odnowiciela z Marią Dobroniegą dotychczasowy śmiertelny wróg Polski – Ruś Kijowska - stał się kluczowym sojusznikiem państwa polskiego, pomagając pokonać do końca buntowników przeciwko władzy księcia Kazimierza, którzy oderwali Mazowsze od Polski. Za jej życia – i być może przy jej współudziale – powstał najstarszy (przynajmniej wg obecnej wiedzy) kamienny pałac na Wawelu – okazały, reprezentacyjny i nowoczesny, jak na owe czasy, wyposażony nawet w ogrzewanie podłogowe.

Ks. Józef Mazurek - pierwszy proboszcz i budowniczy pierwszego kościoła parafialnego p. w. Dobrego Pasterza w Prądniku Czerwonym. Mieszkał nieopodal obecnej ulicy Dziedzica. Najpierw były to zabudowania o.o. Dominikanów, a później budynek ochronki dla sierot prowadzonej przez

Felicytę Żurowską przy ul. Naczelnej. Ksiądz był również pierwszym katechetą w powstałej wtedy czerwonoprądnickiej szkole gminnej. Patriota i postać zasłużona dla Czerwonego Prądnika.

Św. Mikołaj - święty katolicki i prawosławny. Najstarsze o nim przekazy pochodzą z VI w. Według średniowiecznej hagiografii żył na przełomie III i IV w., był biskupem Miry w Licji, wsławił się cudami oraz pomocą biednym i potrzebującym. Postać św. Mikołaja łączy się z historią Prądnika Czerwonego. Przez długi okres do lat 20. XX w. Prądnik Czerwony przynależał do parafii pod wezwaniem św. Mikołaja, a w średniowieczu Jan Długosz nazwał nasz Prądnik „przedmieściem za bramą św. Mikołaja”.

Prof. Kazimierz Polański (1929-2009) światowej sławy uczony - językoznawca (slawista, anglista i teoretyk języka), wykładający nie tylko w Polsce, ale i zagranicą, m.in. w Stanach Zjednoczonych.

Królowa Rycheza (ok. 993–1063), zwana też Ryksą, była królową Polski, żoną króla Mieszka II i matką księcia Kazimierza Odnowiciela. Wykształcona i oddana polskiej dynastii Piastów. Wspierała swoimi koneksjami na dworze cesarskim najpierw swojego teścia Bolesława Chrobrego i swojego męża Mieszka II w dziele uzyskania koron królewskich, a następnie swojego syna księcia Kazimierza Odnowiciela w odzyskaniu tronu Polski. Synowi pomagała działaniami dyplomatycznymi i opłacała pomoc kilkuset rycerzy niemieckich, aby mógł powrócić do kraju doprowadzonego do ruiny przez wcześniejsze najazdy niemiecki, ruski i czeski, bunt możnych, rewolty chłopskie, reakcję pogańską i niszczycielskie rządy księcia Bezpryma. Była wielką mecenaską kultury i opiekunką Kościoła, dobrodziejką Krakowa, w którym mieszkała, wychowywała dzieci i rozbudowywała miasto na wzór Akwizgranu. Jej protegowanym był pierwszy opat w Tyńcu i jednocześnie pierwszy arcybiskup Krakowa Aaron. Pod koniec życia wstąpiła do klasztoru benedyktynek w Niemczech, gdzie pamięć o niej jest wciąż żywa.

Prof. Franciszek Sławski (1916-2001) - językoznawca - slawista. Pierwszy bułgarysta w Polsce - praca doktorska prof. Franciszka Sławskiego była pierwszą pracą doktorską z zakresu bułgarystyki w Polsce, redaktor (niedokończonego) „Słownika Prasłowiańskiego”, autor (niedokończonego) „Słownika etymologicznego języka polskiego”. Działacz NSZZ Solidarność, odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Prof. Stanisław Urbańczyk (1909-2001) to jeden z najwybitniejszych polskich językoznawców (polonista i slawista) - dialektolog, historyk języka, autor blisko 1000 publikacji, redaktor „Słownika Staropolskiego”. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Gen. Józef Zając (1891-1963), generał dywizji i pilot Polskich Sił Powietrznych, uczestniczył w I i II wojnie światowej oraz w wojnie polsko-bolszewickiej, służył w Legionach Polskich i Wojsku Polskim w latach 1919-1939. Od marca 1939 r. oraz w czasie kampanii wrześniowej był Naczelnym Dowódcą Lotnictwa i Obrony Przeciwlotniczej. Odznaczony wieloma orderami za zasługi m.in. Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Postać była również związana z Krakowem, gdyż po maturze podjął studia na wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie ukończył studia doktoranckie, otrzymując stopień naukowy doktora filozofii.

Zadworzanka - to piłkarski, czerwonoprądnicki klub sportowy lat 20., który później wszedł w skład obecnego klubu Prądniczanka. Piłkarze Zadworzanki rozgrywali mecze i trenowali na dziko założonym boisku rozpościerającym się na rozległych łąkach za dworem rządcówki i klasztorem Dominikanów. Boisko przylegało do lotniska ówczesnego 2. Pułku Lotniczego. O Zadworzance i jej działaczach niewiele dziś pamięta.